

M e t l a

SEMINAARI

Tiistai 15.12.2009

**Metsäntutkimuslaitos, Jokiniemenkj.1, Vantaa
(päärakennuksen auditorio)**

14:00

Jari Kuuluvainen (Helsingin yliopisto):

HAASTATTELU- JA KYSELYAINEISTOT METSÄNOMISTAJATUTKIMUKSESSA SUOMESSA

Tässä esityksessä tarkastellaan haastattelu- ja kyselyaineistoilla tehtyä metsänomistajien hakkuukäyttötutkimusta Suomessa 1970-luvulta nykypäivään. Ensimmäinen suomalainen metsänomistajatutkimus on ilmeisesti Osaran (1935) pienmetsätaloutta käsittelevä työ. Huoli puuvarojen fyysisestä riittävydestä 1960-luvulla vaihtui huoleen metsänomistajien ”puunmyyntialttiudesta” 1970-luvun alussa. Metsänomistajien käyttäytymistä ja metsänomistuksen rakennetta koskeva tutkimus vilkastui. Lähestymistapa 1970-luvulla oli pääasiassa kuvaileva ja käyttäytymistieteellinen. Puunmyynteihin vaikuttavien tekijöiden mallittaminen ekonometrisin menetelmin metsänomistajakohtaisia aineistoja käyttäen alkoi Suomessa 1980-luvulla. Taloustieteen teoriaan nojaava suhteelliset hinnat huomioiva ”puuntarjonnan” tutkimus ja käyttäytymistieteiden teoriaa ja menetelmiä käyttävä metsänomistajatutkimus kulkivat 1980-luvulla pitkälti rinnakkain.

Seuraavalla vuosikymmenellä Kuuluvainen, Karppinen ja Ovaskainen (1996) osoittivat metsänomistajien tavoitteiden ja puuntarjonnan tilastollisen yhteyden. Tahvonon (1998) liitti metsänomistajan muun talouden tasa-ikäisen metsikön optimaalista kiertoaikapäätöstä kuvaavaan malliin, ja avasi tietä kiertoaikamallin (ja ikäluokkarakenteisten mallien) käytölle mm. puun tarjonnan positivistisessä empiirisessä tutkimuksessa. Metsänomistajan tavoitteiden mukaan ottaminen puuntarjonnan tarkasteluun merkitsi tiettyssä mielessä käyttäytymistieteellisen ja taloustieteellisen tutkimusotteen yhdistämistä. Sitten useat tutkimukset Suomessa ja Yhdysvalloissa ovat vahvistaneet, että metsänomistajat on mahdollista jakaa ryhmiin heidän metsänomistukselleen asettamien tavoitteiden perusteella, ja että näillä tavoitteilla, ”preferensseillä”, on merkitystä sekä puun tarjontaa että metsänomistajien metsänhoidollista aktiivisuutta tarkasteltaessa.

Viimeaikainen empiirinen metsänomistajatutkimus on tarkentanut kuvaa rakenteellisten tekijöiden sekä hintojen ja kustannusten vaikutuksista tarjontaan mm. käyttämällä aineistojen tilastolliset ominaisuudet aiempaa paremmin huomioon ottavia ekonometrisia menetelmiä. Teoreettisesti ikäluokkarakenteinen metsien kehityksen kuvaus yhdistettynä metsänomistajan kulutus-säästämissä päätöksiin on tuonut kiinnostavia teoreettisia tarkennuksia mm. suhteellisten hintojen tarjontavaikutuksiin. Empiiriset tulokset hintojen ja kustannusten pitkän aikavälin vaikutuksista metsänomistajien päätöksentekoon eivät sen sijaan vielä ole selviä. Metsänomistajakohtaisten kyselyaineistojen täydentäminen entistä tarkemmalla inventointitiedolla voisi tuoda kiinnostavan laajennuksen alan suomalaiseen empiiriseen tutkimukseen.

Tervetuloa !

Lisätieto: Jussi Uusivuori, puh.: 010 211 2064; sähköposti: jussi.uusivuori@metla.fi
Sini Niinistö, puh.: 010 211 5149, sähköposti: sini.niinisto@metla.fi